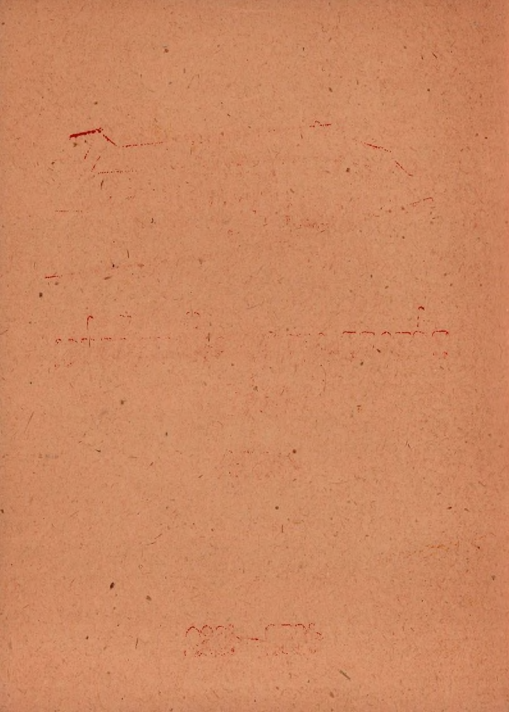

JÓZSEF ATTILA MŰVELŐDÉSI
HÁZ
BAJA

1952-1962

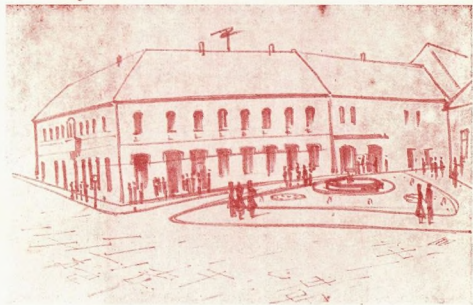
JÓZSEF ATTILA MŰVELŐDÉSI
HÁZ
BAJA

1952-1962

„Én egész népemot fogom
nem középiskolás fokon
taní-
tani!”

10 éves a József Attila Művelődési Ház

Tovább a megkezdett úton

Tizenhét évvel ezelőtt új élet kapuja tárult ki szűkebb pátriánk, a mi kis városunk, Baja számára is. A régi avult rend összeomlott és városunk dolgozói átvették életük irányítását. A szabadság felpezsdítette az elnyomás alatt megbénult erőket és az élet minden területét újjáépítő akarat hatotta át.

Vajudó időknek, alapokat rengető átalakulásoknak lehettünk szemtanúi a felszabadulás óta. Boldog jelene, jobb, gazdagabb jövője kialakításáért küzdött, épített, alkotott városunk szorgos társadalma is. Ebben a munkában vállalt és vitt élenjáró szerepet a József Attila Művelődési Ház, melynek mozgalmas, eseményekben, kísérletezésekben és eredményekben gazdag tíz éve zárult ez év decemberében. Ezen ünnepélyes évfordulón büszkén mondhatjuk: Művelődési Házunk betöltötte feladatát és ma elsők között tartják számon hasonló intézmények között.

Ahogy ilyenkor szokás, álljunk meg ennél a határkőnél. Nyugtázzuk a multat és gyűjtsünk lendítőerőt a jövőre.

Első szavam legyen a köszönet mindazok felé, akik az intézmény létrejöttét anyagi és erkölcsi támogatásukkal elősegítették. Mellettük dicséret és elismerés hangja illesse a Művelődési Ház mindenkori dolgozóit és munkatársait, akik sokszor erejüket meghaladó áldozatkészséggel, versengésre mindig kész akarással álltak helyt a szinte megszámlálhatatlan rétv munkáikban, s minden eszközt megragadtak, amellyel városunk dolgozó népének műveltségét emelhették.

Ez az a hely, hol a szocialista kultúra úgyszólván minden területét, legyen az tudomány és művészet, ápolják, művelik és tovább fejlesztik.

A tízéves múltból fakadó eredmények sokasága reményt ad a jövőbeni hinni tudásra is. Ha ezen jubileumi alkalommal előretekintő merészebb álmokról, tervekről beszélhetünk, azt csak azért tehetjük, mert az elmúlt tíz év nagyszerű munkája és eredményei megteremtették ennek előfeltételeit.

Baja Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága, a város dolgozó társadalma nevében elismeréssel adózik a jubiláló Művelődési Háznak. Kívánja, hogy az előtte álló új évtizedet sikeresen kezdje és eredményekben gazdagon harcolja végig. Haladjon tovább a megkezdett helyes úton, legyen távlatot mutató világitó fátylaja városunk, ezzel szocialista hazánk művelődésügyének is!

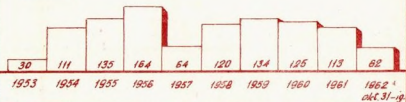
Ehhez a munkához a város dolgozói és vezetői egyenlő akarással, szíves készséggel megadnak minden lehető támogatást.

v.b. elnök

A Művelődési Ház 10 éve a statisztika tükrében

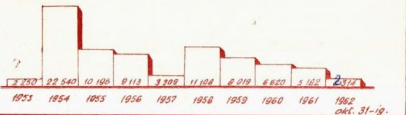
1. Ismeretterjesztő előadásaink számának alakulása 1953-1962-ig:

100
előadás

2. Ismeretterjesztő előadásaink látogatói számának alakulása 1953-1962-ig:

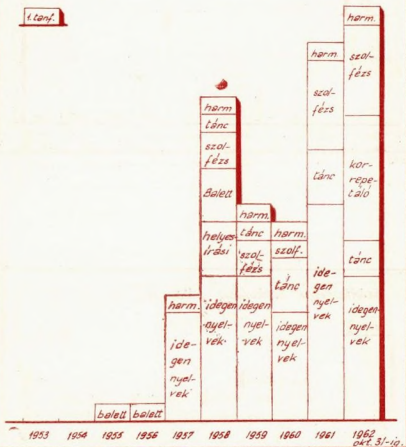
10 000

Tanfolyamaink alakulása 1953-1962-ig:

1. tanf.

5. Műkedvelő csoportjaink alakulása 1953-1962-ig:

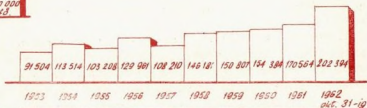
1.csop.

		Irodalmi színpad		Irodalmi színpad							
		Báb	Báb	Modern	Modern	Harm. 2.		Harm. 2.		Harm. 2.	
		Báb		Báb		Szimf. or.		Szimf. or.		Szimf. or.	
		Báb		Báb		Táncskar		Táncskar		Táncskar	
Népzene		Népzene		Népzene		Népzene		Népzene		Népzene	
1953											
1954											
1955											
1956											
1957											
1958											
1959											
1960											
1961											
1962											

1953 1964 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 okt. 31-ig.

7. A Művelődési Ház össz látogatóinak alakulása az elmúlt 10 év alatt:

100 000 fős

A 10 év alatt 1,371.000 látogató!

Esti séta a Kultúra nyomában

Nem tudni, honnan jött az a metsző hideg szél, a Dunáról-e, vagy a város keleti lankáiról, ami kifujta szemeimből az álmodást, mikor egyik nap szokásos esti sétámra indultam. A novembervégi köd szürke fátyolán átsárgállott az útjára induló telihold, a Rókus vadgesztenyefái csupasz ágakkal hajladoztak, a Livoda felől bebocsátást kérő mozdonyfütyt hasított a városszéli csöndbe. A belvárosba érve, a téli korzón át ballagtam a Tóth Kálmán tér felé. Az utcán végig csöndes zsongásban sétált a bajai aranyifjúság. Ólnyi magas márványtalapzatáról ábrándos tekintettel szemlélte őket a költő. Valaha ő is ezt az utcát rózta és tizenhétéves lelke előtt "túlvilági menny gyanánt" egy leányarc lebegett, akiről később így zengett a lantja:

A kis Ninácska a kis őz,
Első szerelmem ő vala:
Költővé — vagy mi is vagyok? —
Így lettem én ő általa.

Az Uránia Moziból tömeg özönlött a térre, hulláma elkapott és sodort magával a Vörösmarty utca végéig. A múlt ígézetének csirája, mely a szobornál elkapott, már lánggá lobbant bennem, amikor a József Attila Művelődési Házhoz értem. Valamikor Oroszlán Vendégfogadó néven díszelgett e ház, hol az emeleti tükrös szobákban féktelen „dévajgás” közt folyt a város gazdagainak élete. Vad, duhaj mulatozások, vagyonokat emésztő kártyacsaták színhelye volt egykoron, — a helyi kultúra fellegvára ma! — villant elém az ellentét, mely arra ösztönzött, hogy betekintsek a falai közé. Vajon milyen benne egy szürke hétköznapi est?

A földszinti eszpresszó-étterembe nyitottam be legelőbb. Levegős, tágas helyiség ez, izléses, modern asztalokkal, székekkel, hangulatvilágítással és — csinos, tiszta kiszolgáló személyezettel. Az egyik oldalon összetolt asztaloknál baráti társaság beszélgetett, a többi asztalnál kettesével, hármasával ültek. Vegyesen idősebbek és fiatalok, nők és férfiak. Mind jól öltözve. Így külsőre ki tudná megállapítani, kinek, mi a foglalkozása?

Néhányan a presszógép előtt állva kevergették, szürcsölgették feketéiket, kissé arrább halkán beszélgető párok koccintgattak. Az egész helyiség egy meleg, családias, kultúrált légkörű szórakozóhely benyomását keltette.

Az eszpresszó-étteremből nyíló klubban is telt ház fogadott. Székeken és fotőjökben ülve sakkoztak, ultiztak, römiztek. Három fiatalasszony, — nyilván a sakkozók feleségei — cigarettázva divatlopot nézgettek. Ismerősként üdvözöltem nyugdíjas tanár barátomat, aki — mint megvallotta — második otthonának tekinti ezt a kedves, meghitt helyet. Voltak szépszámmal más ismerőseim is. Kereskedelmi dolgozók, munkások, pedagógusok és kisiparosok. Néhányan folyóiratokat olvastak, volt, aki keresztrejtvényt fejtett, egy éppen a lexikont böngészte.

A belső teremhől egy tupirozott-frizurás lány jött ki nagy igyekezve. Mögüle, az ajtónyíláson át tánczene szűrődött ki ritmusos csoszogással vegyülve. Megállítottam a kislányt :

— Jól érzik itt magukat ?

Rámnézett. Kipirult arca, csillogó szemei, lihegéstől emelkedő melle már maga volt a válasz. De mondta is :

— Jaj, nagyon ! . . Csak az a baj, hogy már rohannom kell !

— Hová igyekszik ?

— Énekkari próbára ! A karvezetőnk szereti a pontosságot ! . .

— hadarta türelmetlenül az órájára pillantva és máris kilibbent a lengőajtón.

Mosolyogva néztem utána és sóhajtván arra gondoltam :

— Hej ! Ha csak félannyi életévet számolnék magamnak. tudomisten nem rohant volna annyira ; . . .

A klub vezetője lépett hozzám.

— Tetszik valakit keresni ? — kérdezte.

— Igen . . . igen . . . keresek ! — feleltem.

— A „Ki mit gyűjt ?” Kör tagjait ? Azok éppen ott üléseznek ! — mutatott az ablakmélyedés felé.

— Nem, nem ! Mást ! . . Majd később visszanézek és elmondom, hogy . . . mit ! Jó ?

Künn az utcán ekkor már kevesen jártak. Csak pár ember fürta a hasító hideg szelet. Én a főbejáráshoz tartottam. A földszinti oszlopos kiállítási teremben a helyi festőket találtam heves vitatkozásban. Mivel régi tapasztalásom van arról, hogy a művészeket földi halandónak nem ajánlatos ilyenkor zavarni, hát gyorsan magukra is hagytam őket.

A Dózsa-teremből zongora hangja hallatszott, itt-ott a táncoktató pattogó vezénylő szavai. Elhallgattam a fülemnek a rádióból mégcsak ismert, de a lábaimnak már idegen zenét. Az én időmben a vansztepp és a simi járta, no meg az örök keringő. Azok slágereit dudoltuk.

Nyúrga fiú lökte rám az ajtót, majdhogynem feldöntött. Bocsnátot kért; majd cigarettára gyújtott. Megszólítottam :

— Szeretsz táncolni ?

Kérdéssel válaszolt :

— Létezik olyan, aki nem ?

— Akkor miért hagytad abba ? Úgy hallom, a többiek még csinálják !

— Csak pár percre ugrottam ki. Elszívok egy cigit.

— Melyik a kedvenc táncod ?

Egyből rávágta :

— A csacsacs, meg a madison !

— Ezek a huligán táncok ?

— Ezeket is lehet izlésesen táncolni ! Azért járunk ide a táncklubba, hogy az összes modern táncokat, úgy tanuljuk, ahogy azokat "illik" járni !

— A csárdást szereted-e ?

— Hát ha kell, az is elmegy. De az ma ritkább, az öregeké és a népi táncsoportosok részortja !

Az utolsó mondata mellbevágott. Észrevehette rajtam, mert enyhülve tovább folytatta :

— Lehet, hogy később jobban megszeretjük mi is, de ... most még mások vagyunk ...

Eldobta a cikket és visszament a terembe. Megütközve néztem utána, aztán fölindultam a lépcsőn.

Az emelėti folyosón nem járt senki. Megálltam, fűlelődtem. Az iroda melletti teremből francia szavak szűrődtek ki, arrébb az ismeretterjesztő előadóteremben a Bajai Csillagvizsgáló munkatársa magyarázta hallgatóinak a világűrkutatásban elért fantasztikus eredményeket.

A lépcsőházból a Duna Fotóklub néhány tagja közeledett. Üdvözöltek, aztán elmondták, hogy nagy műsúakra készülnek, ami belenyúl a késő éjszakába. Kávéfőzöt is hoztak magukkal, hogy frissek maradhassanak.

Beszélgetésünket a tamburazenekar próbájának megkezdése szakította félbe. Az ifjú muzikusok eddig csöndben kottáztak, azért nem mutatkozott náluk élet. Valami délszláv dallam gyakorlásába fogtak.

Az órára néztem. Sétaidőm lejárt már, hát indulnom kellett. Mikor lefelé mentem a lépcsőn, arra gondoltam, hogy ez a röpké óra is mennyi-mennyi kérdésre adott nekem választ! Pedig nem is láthatam, hallhattam mindent, hisz más napokon más csoportok is munkálkodnak.

Ígéretemhez híven, visszaigyekeztem a klubba. A klub vezetője kíváncsian várt már rám.

— Azzal távoztam el az imént, hogy visszatérve majd beszámolok önnek, mit is kerestem én ma ebben az épületben. Hát megmondom: a bajai kultúrát!

— Megtalálta?

— Igen könnyen! Hiszen valóban itt lakozik!

Krónikás

JÁRÁSUNK MŰKEDVELŐ EGYÜTTESEI

A nagybaracscai népi együttes

Az érsekcsanádi népi együttes

A vaskúti vegyeskar

A hercegszántói délszláv táncsoport

A szőremői népi együttes

A MŰVELŐDÉSI HÁZ SZÍNPADÁN

A nemesnáduvart német táncscsoport

A bácsbokodi fuvószenekar

A csávolyi esztrádzsenekar

A garai délszláv táncscsoport

A bátmonostori népi táncscsoport

A Művelődési Ház munkatársai 1962 decemberében :

BÁNÁTI TIBOR

igazgató

WILHELM JÓZSEF

művészeti előadó

HÁMORI KÁROLYNÉ

gazdasági ügyintéző

GALLISZ ISTVÁN

hivatalsegéd

GALLISZ ISTVÁNNÉ

hivatalsegéd

ÁGFALVI MIHÁLY

fűtő

HELVEI LAJOS

tánczenész

BÁLINT ZOLTÁN

a fotoszakkör vezetője

HODOVÁN EMILNÉ

ruhatáros

BORSZÉKI ZOLTÁN

klub vezető

ILL MÁRTON

a csillagász szakkör vezetője

DICKMANN ERNŐNÉ

szakács

JUHÁSZ IMRÉNÉ

takarító

GASZNER ISTVÁN

a szimfonikus zenekar karnagya

KELLER LÁSZLÓNÉ

felszolgáló

HEGEDŰS KÁROLY

a táncanfolyam, népi táncsoport
és a modern táncsoport vezetője

KOLLÁR TIBOR

a harmonika tanfolyam és a
harmonika együttes vezetője

KISS ISTVÁN

a tambura zenekar vezetője, tánczenész

RÉVI JÁNOS

az eszpresszó-étterem vezetője

KISS LÁSZLÓ

a tánczenekar vezetője

RÉVI JÁNOSNÉ

az eszpresszó-étterem helyettes vezetője

MARUZSA RÓZSA

felsőszolgálatos tanuló

STÉCZ JÓZSEF

tánczenész

MARÓTI KÁROLY

nyelvtanár

SCHWALM PÁL

nyelvtanár

MÁRTON SÁNDOR

jegyszedő

SCHWARTZ VILMOS

a modellező szakkör vezetője

NAGY LÁSZLÓ

hangszeres kísérő, tánczenész

SZABÓ GYULA

az ifjúsági tamburazenekar vezetője

NÁNÁSI ILONA

szakács

SZEPES LAJOS

nyelvtanár

PAUK IRÉN

felsőszolgálatos tanuló

SZVOBODA FERENC

a „Ki mit gyűjt?” kör vezetője

PÁLMAI ISTVÁNNÉ

az irodalmi színpad vezetője

TÓTH JÁNOS

nyelvtanár

PIUKOVICS ISTVÁNNÉ

színházi pénztáros

UHL ISTVÁN

nyelvtanár

RADVÁNYI GÉZA

a szimfónikus zenekar
hangversenymestere

VARGA MÁRTA

szolféztanár

REMÉNYI MÁRIA

a bábcsoport vezetője

VIGH LÁSZLÓ

az énekkar karnagya

M
O
Z
A
I
K
O
K

A MŰVELŐDÉSI
HÁZ ÉLETÉBŐL

10 ÉVES JUBILEUMÁT
ÜNNEPLI A RÁDIÓBÓL IS
KÖZISMERT TAMBURA
ZENEKAR ÉS
IFJÚSÁGI
TAMBURA ZENEKAR

A tamburások

Tamburás utánpótlás

10 ÉVES A
SZÍNJÁTSZÓ
CSOPORT

Háray Ferenc :
Tettének oka ismeretlen c.
darab próbája

Próból a csoport

A 101 évvel ezelőtt megalakult bajai „Dal és Zeneegylet” jó hagyományainak továbbfejlesztője a miniszteri dícsérő oklevéllel kitüntetett Liszt Ferenc Énekkar

Zenekari próbán

Az irodalmi színpad próbája

Harmonika együttesünk

Karcagi csárdást táncolnak
a népi táncosok

„KEDVES KÖZÖNSÉG!...”

GYAKORÍAK A MŰVELŐDÉSI HÁZ SZÍNHÁZTERMÉBEN ÉS DÓZSA-TERMÉBEN A MAGYAR ÉS KÜLFÖLDI MŰVÉSZEKSEL RENDEZETT HANGVERSENYEK, OPERAELŐADÁSOK ÉS MŰSOROK.

A MŰKEDVELŐ CSOPORTOK IS SZÓRAKOZTATJÁK A KÖZÖNSÉGET.

Derül a Dózsa-terem közönsége

Kis úttörők a színházterem nagy színpadán

Tanfolyamhallgatók

Ismeretterjesztő előadás közönsége

Tanulmányi kiránduláson

Fontos tanácskozások, értekezletek, ünnepek színhelye a „Dózsa” terem

Szombaton, vasárnap és ünnepnapokon a táncteremben szórakozik a város ifjúsága

Vetélkedők. Ki az ügyesebb?

52 féle újság és folyóirat között
lehet válogatni

SZÓRAKOZÁSI ÉS MŰVELŐDÉSI
PROGRAMOK MEGVALÓSÍTÁ-
SÁRA MEGFELELŐ KÖRNYEZE-
TET BIZTOSÍT A KLUB

TV adás nézői a klubban

OLCSÓ, KEDVELT ÉS KULTÚRÁLT
SZÓRAKOZÓHELY AZ ESZPRESSZÓ-
ÉTTEREM A MŰVELŐDÉSI HÁZBAN

A kerthelyiség

ÜNNEPI MŰSOR A JUBILEUM ALKALMÁBÓL A MŰVELŐDÉSI HÁZ MŰKEDVELO CSOPORTJAINAK KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

1962. december 15-én, szombaton 18 órakor a színházteremben

1. „József Attila emlékezete”

A Művelődési Ház irodalmi színpadának és színjátszó csoportjának műsora

A csoport vezetője : Pálmai Istvánné.

2. Pitoni : Boldog aki énekel.

J. S. Bach : Zárókórus a Honszeretet c. cantátából.

Mozart : Bölcsődől

Gade : Összel

Behár : Békés baráti kézfogás.

A Művelődési Ház Liszt Ferenc énekkarának műsora.

Szólót énekelnek : Vigh Lászlóné és

Mányi József

Közreműködik : Aszalós Endréné (zongora)

Vezényel : Vigh László

3. Haydn : D-dur zongoraverseny I. tétel.

Schubert : h-moll szimfónia I. tétel.

A Művelődési Ház szimfonikus zenekarának műsora.

Közreműködik : Varga Márta (zongora)

Vezényel : Gaszner István

4. Liszt : Magyar ünnepi dal

Lendvai : Köszöntő

A Művelődési Ház Liszt Ferenc énekkarának és szimfonikus zenekarának műsora.

Vezényelnek : Vigh László és

Gaszner István.

S z ü n e t

5. A kurucvilág dalaiból

Délszláv lakodalmás

A Művelődési Ház ifjúsági tamburazenekarának műsora.

A csoport vezetője : Szabó Gyula.

6. „Nem messze van a Kenderes”
Népdalcsokor Kiss István gyűjtéséből.
A Művelődési Ház tamburazenekarának műsora.
A csoport vezetője : Kiss István.
7. Délszláv tánc
A Művelődési Ház népi táncszoportjának műsora.
Közreműködik : a Művelődési Ház tambura zenekara.
A csoport vezetője : Hegedűs Károly.
8. Ernst Kusserow : Ünnepi induló
M. Blantjer : Szovjet játékdal
A Művelődési Ház harmonika együttesének műsora.
A csoport vezetője : Kollár Tibor.
9. W. Glach : Intermezzo
Pietro Frosini : A Jolly cabalero
Harmonikán előadja : Kollár Tibor
10. „Ritmussal, dallal, tánccal ...”
A Művelődési Ház modern táncszoportjának és tánczenekarának műsora.
Közreműködnek : Czímber Erzsébet (ének) és
Teket László (ének)
A csoportok vezetői : Hegedűs Károly és
Kiss László.

Műsarközlő :

H a m a r P i r o s k a

1962. december 16-án, vasárnap 10 órakor a Dózsa-teremben

D O N Á S Z Y M A G D A :

A KISKAKAS RÉZKRAJJCÁRJA

A Művelődési Ház bábcsoportjának műsora.

A csoport vezetője : R e m é n y i M á r i a.

ÜNNEPI RENDEZVÉNYEK A JUBILEUM ALKALMÁBÓL

1962. december 15-én, szombaton

16 órakor a kiállítási teremben

„A JÓZSEF ATTILA MŰVELŐDÉSI HÁZ 10 ÉVE”

c. kiállítás megnyitása

MEGNYITÓT MOND:

GILA JÁNOS

MEGYEI NÉPMŰVELÉSI CSOPORTVEZETŐ

1962. december 15-én, szombaton

19 órától éjjel 3 óráig

Jubileumi bál

a Művelődési Ház összes termeiben

Készült 1200 példányban
B. Mikli Ferenc rajzaival
Szerkesztette : Bánáti Tibor

